

Marián Turner, nový riaditeľ SF
Dirigentka Elena Šarayová jubilujúca
Nová slovenská hudba po novom
Medzinárodná flautová súťaž na VŠMU
Bratislavské hudobné slávnosti
Jazzové laboratórium: Juraj Griglák
Hudobná poviedka Vandy Rozenbergovej

Immenso Jehovah, chi non ti sente?

Velký Hospodin, kto by nepočul tvoj hlas?
G. Verdi: Nabucco

2,50€

www.jama.ooo

**JAMA – 77. ročník
Milana Adamčiaka
13.—14. október 2023
Banská Štiavnica,
Banská Belá a okolie**

u. fond
na podporu
umenia

JAMA – 77. ročník Milana Adamčiaka
podporil z verejných zdrojov ako hlavný partner
Fond na podporu umenia.

Obsah

- Koncerty**
- 2 Hortus Artis – Symfónia umenia – Solamente naturali – (Ne)známa hudba – Konvergencie – BHS – Berlínska filharmónia
- Auris interna**
- 3 Kvantová hudba
- Za vôňou nástroja**
- 9 Kiril Stoyanov
- Hudobné divadlo**
- 15 Opera SND: Nabucco
- Nová hudba**
- 18 Nové cesty Novej slovenskej hudby
- Z organového kokpitu**
- 19 Organ v rozkvetení alebo ťahajúca sa plesen
- Súťaž**
- 20 Súťaž ako príležitosť
- Rozhovor**
- 22 Marián Turner
- Jubileum**
- 28 Elena Šarayová
- Recenzie CD**
- Jazzové laboratórium**
- 38 J. Griglák: Blue Katka
- Poviedka**
- Pozostalost'
(Vanda Rozenbergová)

Editoriál

ANDREA SEREČINOVÁ

Keď sa prvá slovenská dirigentka Elena Šarayová vydávala koncom 60. rokov minulého storočia na profesionálnu dráhu, zvolila si zborové dirigovanie napriek tomu, že vysokú školu opúšťala aj s „papierom“ na dirigovanie orchestrálne. Veď v ktorom orchestri by sa v tej dobe uplatnila ako žena...

No ani po päťdesiatich rokoch sa toho u nás veľa nezmenilo. Dámy dirigujú predovšetkým zbory, páni na ich ambíciie postaviť sa pred orchester hľadajú podobne ako tradičná spoločnosť na ženy v ringu. Lenže možno je to len obyčajný boj o koryto, veď dirigentských príležitostí je v malej krajine minimum.

Profesia dirigenta je elitným odborom, od ktorého zásadne závisí kvalita tých najreprezentatívnejších hudobných produkcií. Napriek tomu je tento hudobný odbor v našej krajine asi najzanedbávanejší. Koľko príležitostí postaviť sa pred orchester má slovenský študent dirigovania? Školské orchestre chcú napredovať pod vedením profesionálov a profesionálne orchestre sa do vytvárania príležitostí pre mladých dirigentov nehrnú – vraj nebudú suplovať úlohu škôl. Ak prejdete týmto začarovaným kruhom a po štúdiu dirigovania (ktoré často pripomína simuláciu vašej budúcej profesie) získate nielen diplom, ale aj pocit, že čosi viete, môžete si začať hľadať prácu. Lenže profesionálne orchestre asistentské miesta ani rezidencie nevytvárajú a „kredit“ si potrebujú zvyšovať spolupracou s už renomovanými dirigentmi, ideálne zahraničnými. Pretože domácich je v tejto lige nedostatok. Ktovie prečo.

V susednom Česku kvitne generácia dirigentov, siahajúca na najexkluzívnejšie dirigentské posty vo svete, vo Viedni, pár kilometrov od Bratislavy, stojí na čele rozhlasového orchestra legendárna dirigentka. Rozhliadnuť sa, porovnať a napodobniť blízky príklad je to najpraktickejšie riešenie, keď si sami nevieme rady. A nevieme.

Problém s výchovou dirigentov sa v našom októbromom čísle vynára medzi riadkami. No je toho viac. Prinášame veľký rozhovor s generálnym riaditeľom Slovenskej filharmónie, reflektujeme Konvergencie i prvú časť Bratislavských hudobných slávností...

Žiaľ, medzičasom v širšom kontexte rezonuje nábožensko-politické pozadie predlohy diela ostatnej premiéry v Opere SND s najnovšími vojnovými udalosťami v Izraeli a v pásme Gazy. Citát z finále Verdiho *Nabucca*, ktorý sme vybrali na našu titulku, sa rozlieha do celého sveta...

OPRAVY HŤ 9/2023

Na s. 10 v texte *Slovenské historické organy* sme vo vete: „V rozsiahlom Bachovom spracovaní chorálu *Ein feste Burg ist unser Gott...*“ nesprávne uviedli meno autora, správne je ním Michael Praetorius. Autorovi a čitateľom sa ospravedlňujeme.

Na s. 13 v rubrike *Subito* (*S Jakubom Čížmarovičom...*) je nesprávne uvedený názov telesa, ktoré realizovalo nahrávku Beethovenovho *4. klavírneho koncertu* pre RTVS. Bol ním Slovenský symfonický orchester.

Mesačník **Hudobný život**/
september 2023 vychádza
v **Hudobnom centre** Michalská
10, 815 36 Bratislava
IČO 00 164 836

Zapísané v zozname periodickej
tlače MK SR pod ev. číslom EV
3605/09

Redakcia: Šéfredaktorka: Andrea Serečinová (kontakt: andrea.serecinova@hc.sk, +421 2 20470420, 0905 643926), redaktori: Robert Kolář (robert.kolar@hc.sk), Jana Dekánková (jana.dekankova@hc.sk), Juraj Kalász (juraj.kalasz@hc.sk), externá redakčná spolupráca: Robert Bayer (robert.bayer@hc.sk), Jazykové korektúry: Marcel Olšiak, odborná spolupráca: Eva Planková, korektúry českých textov: Lucie Lukášová, grafická úprava: Róbert Szegény

Distribúcia a marketing: Patrik Sabo (tel: +421 2 20470460, fax: +421 2 20470421, distribucia@hc.sk) • **Adresa redakcie:** Michalská 10, 815 36 Bratislava 1, www.hc.sk/hudobny-zivot/ • **Grafický návrh:** Pergamen Trnava • **Tlač:** ULTRA PRINT, s. r. o., Bratislava • **Rozširuje:** Slovenská pošta, a. s., Mediaprint-Kapa a súkromní distributéri • **Objednávky na predplatné prijíma každá pošta a doručovateľ Slovenskej pošty, alebo e-mail:** predplatne@slposta.sk • Objednávky do zahraničia vybavuje Slovenská pošta, a. s., Stredisko predplatného tlače, Uzbecká 4, P.O.BOX 164, 820 14 Bratislava 214, e-mail: zahranicna.tlac@slposta.sk • Objednávky na predplatné prijíma aj redakcia časopisu. Používanie novinových zásielok povolené RPPBA Pošta 12, dňa 23. 9. 1993, č. 102/03 • Indexové číslo 49215. ISSN 13 35-41 40 (tlačené vydanie), ISSN 2729-7586 (online, pdf verzia) • **Obálka:** Záber z novej inscenácie Verdiho *Nabucca* v Opere SND, foto: Marek Olbrzymek • **Názory a postoje** vyjadrené v uverejnených textoch nie sú stanoviskom redakcie. Redakcia si vyhradzuje právo redakčne upravovať a krátiť objednané i neobjednané rukopisy. Texty akceptujeme len v elektronickej podobe. • **Vyhľadávať v dátach** uverejnených v tomto čísle môžete na adrese www.siac.sk